

Niamuno Sargas

brosiams Lietuvininkams žines pranešas.

Niamuno Sargas, Nagaineje kas pėtinyčią iždūdamas, kažtūja vrie arcžiausiojo pusto ar per gromatnežį apsteliutas ant certainio meto 35 peningius, su princimu į namus 50 peningiu. Ir pati laikraščio spausdintuvė priima apsisteliaimuis.

Apsakymai į Niamuno Sargą įstatomieje kažtūja po 10 peningiu už ložnų žmulkėis raštais išspauštą eile ir yra šio laikraščio spausdintuvė priimami. — Gromatas dėl laikraščio rašomas priima rėdytojas Nagaineje (Ragnit).

Nr. 4.

Nagaineje subatoje 24. januariju

1885.

Likriejie uždavimai voližkosios kulturos prie Niamuno.

(Priemazga.)

Ale rods kitaip stow su tokieis wyras, kurie, kaip musu wietininkai saime, ne tiktais wieno dalyko dėlei ant sawo wietos pastatyti yra, bet atpencz idant wišokui bei wišu dalyku ant kito pasinešimuis, pagal kiekvieno dalyko swarbumą ir reikalingumą, ir likriauosei verjekstotu ir geriausei padamadytu. Tokie rods netur toliaus, kaip kiekvieno dalyko swarbumas dėl giminėklos naudos to prajo, prie wieno dalyko kabedami pasilikti. O ir tokie, kur wiena žemės arba giminės dalis numanomai tokio budo arba tokio įstatymo reikalauja, o kita wels kitokio, tai tokie netur wieną sawo pacziu mišiu pavidaq seldami, o to dėl wišk wienaipt staityti geibandami, tokius zokanus padaryti, kurie rods wienam kampui labai gerai pritinka, ale litam wels wišai nepritinka. Woližkai tokai weikimas su prancuzišku žodžiu vadina- mas: pagal „šablona“, t. y. pagal wieną pavidaq wišk staityti jieškoti. Ale tai rods, Diewe gailę, ir musu zokandawejei praejusiam cęse (tai ižsimano, kad nenorime ir negalime apie dabarnykičius falsbeti!!) tankei per daug yra dare. O nera sunfu permanyti, ko del. Nėja tai rods ložnam žmogui daug lengviaus yra, be jokio skirtumo, ir be jokio pasiprocewojimo dėl išpatiskuju reikalu wieno kampo, wišiemis tiltai pagal wieną pavidaq, ką pritaityti.

Taip ir nusidawė su girių daboju. Ponai anq syk su pilna teisybė gires išlaikyti ir auginti norėdami, tik, rodo, tai užmiršo, kad girių wertybė wiš pagal ju pasinešimuis ant wišutiniu titudalyku ir wišutiniu titu naudu tur matijama buti. O bene ir užmiršo, kad girių daboju mas kitokiam kompeir kitoks tur buti. Kas puslynams ir eglynamas Rytprusin žemės gerai pritinka, tai nepritinta skroblynams bei au- fulynamas Westpoli žemės, ir antraip.

O ši Westpoli žmonės su sawo labai bagotais ukininkais ir augštą pelnų turinėcweis darbininkais labai gerai gal pafelti, tai labai abejotina, ar ir warginiekiej apgyventojei warginėniu ir menčiaus pelno dūdanciniu kampu taip jau gal pakelti.

„Turime gires gerai helpti“, taip slambėjo teisūjis priežodis ano praejusio cęse. O pagal tą priežodi, tai, padare zokanus, su Rytpruseis taip pat kaip ir su Westvolais apsteinančius. Galwujus gireje ganysti, su ištu ažtriausei uždraustia tapę. Zokandawejei turėjo wišui pilnų juridiškų (pagal tiesos mokslą) teisybę, tai daryti. Šau nu ilgu cęsejui tiltai iš geros wales žmonėms gireje ganysti buvo pawelyta, ir už mažą užmokestį, kurs rodydavo, kad tai ne pagal tokios teisibės prievartą, bet tiltai iš geros wales pawelyjama. Tai zokandawejei neabejotinai, pagal zokano slaitytinę, pilnų teisybę turėjo, anq budą ir atstačtyti. Ale kitai slaušymas tik yra, ar tai ir gerai daryta buvo, ar tai naudinga buvo.

Girios, pagal anq naujajį girių dabolimo zokaną, rasi geriaus tarptauta, rasi ir — ne. Rods girių urėdininkai rasi mus išjūls, apie tokį dalyką tiltai sawo abejojimą ištariancius. Ale žiurekime, ką stow. Kol žmonės dar sawo galwujus girdavo į gire, tada girių žemė kas met daug mēžlų gaudavo, kuriu dabar tur stokoti. Kol kiaulems dar če arba ten sawo prasto maišto jieškoti buvo pawelyta, tada jos už tą pawelyjimą apsezei užmokešdavo su tumi, kad jos wišokius kiaušius išlaudingu firmimi bei nabalu, turie kęip labai viesti liub, ir jauni medeliu gražiausius diegus, o ir užaugusiu medžiu žiemęs ir lapus suesti, wišių išnaikindavo: o ir su tumi, kad girių žemė kas met ju sukiu gerai perknišama ir nigrunczei perdibama budama, jauniems medeliams daug geriaus ir lengviaus dygti dūdawo. Tokioje liusoje žemėje jauni medelei tiltai patys nu sauges išsedami ir labai arti prie kito

stowebami, užaugdavo, iki kol ar išretinti tardawo, ar patys nu saimes sveikinieje uesveikinėsius arba drutesnieje silpnesnius pašmaugdami, ir bene patys išsiretindawo. Tada jaunieje medelei, tokių tanfumyniųse kruvoje stowebami, mihi tiešiog į padangę išaugdavo ir tokeis milžiniais tarp medžiu pastoti galedawo, kokių dar ir žiandien senose girese su tilkų bziaugsmu matyti galime — medžius iki žimto pedu augčioje be jokios žakos wišai tiešiog paškeliančius ir geriausiemis akrutu mastams (pratiesams) tinkanečius. „Sztai“, sač man sykį jaunas Lietuvininkas, su manimi girioje waikcziodamas, „koks skirtumas yra tarp medžiu! Žitus gerius ponas Diewas yra sodinės — žurek, kaip gražei užange yra. Anus ponas girininkas (firžteris) yra sodinės — žurek, koks freivi ir kumpi!“ O turėjo teisybę, ir žoknas gal numanyti, ko del. Anie „pono firžterio“ sodijieje, su didžeis tarpais stowebami, ir wėtrui gerai perkratomis budami, į wišas žalis lenktiesi, o to dėl freivai užauggti, galėjo tame tarpe, kad žitie pono Diewo sodijieje, be jokiu tarpu kruvoje stowebami, lyg priemarta priverciami buvo, tiešiog į padangę užangti. Juf galima, kad dabarnykičiu buvo daugiaus prastu masku gaminama; ale tokie mastams (pratiesams) ir troboms tinkų medžei, kuriu wertybė kas žin kiel syliu wertybę amu prastuju, tiltai maskoms tinkanciu medžiu, peraina, tokie tik tokiu budu nėkad wels neužangs. Tai ant galos, kas žin ar naujas, ar senasis budas daugiaus žinės? Tegul teisūkia girių dabotojis! Mes iš o dat tik — abejojame.

(Dar ne wišas.)

Lietuvininkų panslawišmas*).

Ne syk žaithydamas nelurius laikraščius gawau patirti, ką mažai woližki raštiniukai numano apie Lietuvininkus ir ju méri žaithydami: „ju méri yra panslawišmas. Argi iši žiol dar

nežinotu, kad Lietuvininkai nėra Slovėnais, o drauge su Latveis (Luržiniukais) priliauso višai prie kitos aržbos**) žmonių giminės, ir kad kultūrūkai prieš Slowenius remiasi? Ką čiai kaltēti apie panslavistinės vienybės Lietuvininkų su Slovėnais, kad ne tik Slowenai (t. y. Rusai, Gudai, Lenkai, Čekai, Serbai, Bulgarai, Kroatai, Wendai ir kt.) tarp savęs nesusieina, bet ju dalis, kaip tai Rusai arba Gudai prie to dar nėrina. Rusiškoji dalis Slowenų dalinasi dar i Lietuvių išpažištakas: didžiuju, mažiu, baltuju, išdūju, raudonuju, o rasi ir marguji Rusi arba Gudu, iš kurių kognatūr savo kultūrūkai išpažybes kalboje, literaturoje, drabužyje ir t. t. Prie to dar dalis Gudu, raudonaisiais vadinamu, priliauso Esterikai ir Wengriai, kurie išpažištakai tikenimą. Teisybė, kad ju tarpe yra partija „panrusi“ (norinciu poližkos vienybės su Rusais), kurie buvo siuntę i Rusiją pernai savo paslūs, bet tei partija yra per daug ilipna, idant ką savo krašte galetu įveikti. Panslawišmas vėl nėturi nėra mėrin Maskoliu waldžios, bet tik neluriu pušgalviu, norinciu i višą pašaukę vieną vėrą ir kalbą įvesti ir per tai yra apjūktami ir neapkenčiamai kitu Slowenų, kurie nėra Rusais. Nei vienas protinas Rusas nepriliauso prie panslawistu, tai, kaip ir „pangermanu“ (norinciu višas vokietiškas giminės po Wokietijos waldžiai suvienyti) nerastumbite tarp protinguju Wokietiju: nėra viešpatastės (žemės) pasidaro ir susieina ne iš artimu kalbu, bet iš vienokių reikalų tarp žmonių. Ir taip gau name matyti viešpatystes susitaikinutes iš keliu kalbu, kaipo tai Esterikija, Szwecija, o turinczias vieną méri, ir vėl antai turinczias vienokių kalbą, o atskirius mėrius, kaipo tai Englantas, Irlandas, suvienytosios žemės Amerikoje, taip jau Spanija, Portugalija, Brazilija ir kitos žemės Amerikoje, kurios vieną kalbą, o nesutaria nežiūs arba išpažištakas sav mėrius tur.

Pirm keliu metu propesorius Kojalawicze Petrapileje (Peterburkje) turėjo skaitymą apie Lietuvininkus, kuriamas paskojo, kad, norint pritrauktii Prusu Lietuvininkus prie Maskoliujos, reikių ēsantiems po Maskoliu arba Rusu waldžia Lietuvininkams dūti valstybę kalboje, žiūre (mokslavietėje), spausdinti ir t. t., tada be karo Prusu Lietuvininkai pareis i Maskoliu puše. Plojo jam i rankas klausytojai, bet tik ne Lietuvininkai, kurie gerai numano, kad ju dwiskafas kilimas nū ju prigul, o vėl kaipo vėrni padonai savo cecoriui nenor, kad ju brolei, po Prusijos waldžia ēsantiesi, savo cecoriui prasiskalstu, priesiegą laužydam. Kad Lietuvininkams Maskoliujei viška, ko reikia, atidūtu, o kad ju tarpe neatvirastu tokie, kurie lietuviškai skaitytu ir rašytu — viš nėkai butu. Gimines gyvaftis yra žulabitas su ja pacia, o ne su waldžia. Jei Prusu Lietuvininkai iš meiles dėl Maskoliu cecoriui priesiegą laužtu savo cecoriui, tai nebūtu padoru. Dėlaujame ponui Kojalawiczei už pamokinimą (?!), bet geriaus bukme kognas pris savo, tada rasi ir Diewas bus su mumis. Kas iš tu matkawelišku**) gudrysečiu! Eiksu vė-

nu obūlauti, pasiliksi be terbos ir obūlu! Geriaus kognas prie to, kas musu gra, bukme, o su nesabūju neekime obūlauti. Tokiu tai budu vieni ir kiti savo cecoriui vėrni pasiliukdami, galime savo darbą warstyti, nės mes nei socijaldemokratijmu, nei nyjiltumu nesibūgiame, o sutarimas tarp Wokietijos ir Maskoliujos galės mums atneštis neabejotiną naudą. Toks tai musu „panslawišmas“, kurio nei kynežiškojo smako mandriejie žmonės nesibūjio!

Wēversys.

*) Panslawišmas, pasiprocevojimas, višas slaviškas giminės po Maskoliujos waldžiai suvienyti.

**) Arija, senoji tėviškė višos žmonių giminės.

***) Machiawelli's, itališkas žemės višas ir nusidavimui rabičias, savo rabičias už tai stov, kad waldancio kuniagaikšcio macē be rubežiaus tur buti.

Per zwalga.

Iš swetur.

Esterikija ir Wengrija. Wengrija siame tapę paskausia, kaip tai atsieing, kad wen grīkaijė bajorystę (ēdelmonystę), prie pa sveikinimo Ofen'o pilje, nelursai kuni gaitkštis Hohenlohe, lursai Esterikijoje urėdą turis, priemės ir to dėl tam swetimamiam ponui sutaishymas dvaro balsius pamelstas; wengriškoi žemės teisybė nepažistanti ēstreiklio raginto (Oberhofmeister).

Maskoliija. Iš Warshawos pranešama, kad daugel artilerijos apiečeru suėmę. Politiškoi policija yra to dėl taip su darbais apkrauta, kad trys žemės užtarėjo pagalbininkai turejo prie perjėklojimo buti pridalinti. Politiškiesių laikėjai yra perlupinti. Petro Powilo twirthynėje (pestungoje) jau nei vienos wietos nebera, norint swardiausieji kalinai attolinti, iš dalies i Szliselburki, iš dalies i Sibertių išsiusti.

Sakoma, kad žime laike nyjilistams neįsikėlė daug raštų išplatinti. Tik rankračius tebuve galima išplatinti. Nesenei vėl policija vieną žmogų sugavo, prie kurio mažą spaždinimo itaišą atrado.

Finlante bajorystės ir mēscioniu stono dalykai finiškame žemės siame žwiedžioje kalboje, o tiejie bažnyčios ir laukininkystės stono finiškoje kalboje bus atliekami. (Finlantas yra po Maskoliu waldžia.)

Išia. Maištas Korejoje jau nutramintas. Tarp Korejos ir Japono yra susnešėjimas padarytas, vienai pasižadada pinigus moketi, o antriejies žalnerius dėl dawado statyti.

— Sekretėras puskaralio Li-hung-chano tapę dėl nelurio derejimo, kurį ju Prancuzais pirm 10 metu dareb, ant smercio prasudytas. Ale waldancioji Rynėz cecoriene iš nusudžiimą apvertė.

Amerika. Pagal vieną depežę iš Panamos maištas Kolumbiijoje jau ant penkių žeminių išsiplėtes. Kartagēnos mėta maištininkai jėmę.

Afrika. Wokietieji apiečerai ir militariškiesi instrukterai pradejė eiroviškai exerceruti mokutis. Ale fakto, sunku esą su Rynėzais ką pradeti. Taip pat esą sunku

ir su ju akrutais ką ištengti. Didmena žmonių meilija karo; daugumas bagociu, kurie priversti tapę, prie karo kaištu prisidėti, nor palajaus. Didžių pulkas urėdininkų nor, kad viškas taip pasiliktu, kol ju stura dar priegadoje nera.

Iš Wokietijos.

Berlynas Ezion dabar daug kuniagaitėziu susiejo, kuriuose višas cecorius Vilnius priims. Tie svecei suvaziavo iš priežasties myrio princu Augusto iš Wirtembergių.

— Kongo komperencas vėl ant sau sumos užbėges. Szwedai ir Maskolių pri pažiusta ką žemutę, o ir Prancuzai, nors daug apėru reikėjo, nusipakajavo, ale Portugalas neneri savo senaes teisibes ant Kongo žemės paleisti.

— Ponas Lüderits'as žioste dienose gavo depežę, kurioje užklausta, už tokią prekią žmoną savo žemės pardūtu, eisę Anglijonai, „kurie nenorė derėti“. Depežė atsiliepė: „Nei už jokią prekią.

— Berlyno prisaikintuji sudu tapę dėl nužudymo nelurios ukininkės Blüttner'ėnės prasudytu: Majūnatis ant smercio, o jo draugas Venė ant gyvos galvos bandžiavos kaišimo.

— Lenkiškasis keliauninkas Ragoziniskis, lursai paslujame laikė Kameruno dalykuse tiek kartu minawotas, pagal gro matas i Warshawą atėjusiases misijos ištare. Aprikoje garinė alejaus maluną ištaisyti. Dirbtuvė (pabrikė) buzentis netoli juriu krašto ištaisyta. Pirmenė Ragoziniskis su Janikowskiu savo užsiemimą ištaisysenciu, keta pirmasis pirmoje pušeje žio meto savo tėviškė, Warshawą, aplankyt.

— Romisija sudumimui prašymo Lenku partijos dėl įvedimo lenkiškiosios kalbos per urėdyties kalbą prie sudu lenkiškai kalbanciose žemės dalyse, susitarusi prasymą atsumti, tiek lenkiškoi kalba per urėdyties kalbą prisidėba.

Alsūr'as (Elzase) Nelursai gelžkelio urėdininkas besižaimodamas su neluria 18 metu mergaitė ir puczlą paėmė i ją mėrūdamas. tame akies mirksnyje kuvis supykstejo ir mergaitė su sudrastyta galva ant žemės parpūle. Nepalaimin gatis pats savę sudui pasidawė.

Görlitz'as. Sjiczon prie vieno pabrikininko norėjo nelursai žmogelis prancuziškų lanius pardūti, kuri cecoriškaije N. ir karunq než. Tokai labai ištabu esant tapę tardyta ir išsireikšk, kad ta lanius iš daržo gendrospeldmaršalo v. Roon'o vogta. Ta lanius buvusi donata musu cecoriui gendroliui v. Roon'ui po prancuzmečio.

Iš Lietuwo.

Kagaine, 20. jan. Jau ne vieną kartą teko girdeti apie dyvus larciamoje; taip andai ir B. larciamoje ne mažas nusitilimas buvo. Du kaimynai B. ir D. susiejušiu užtraukia mažumą degtinęs (knapsio); begerdamu vienokį susibaria ir galiausieji i pėjį pareina. D. budamas tur buti stipresniu B. parsimeta ir jam višą palaiki nurauna. Dabar daktaras dawę B. ženla, kad plaukai nebeatjels. Tai taw pešties! . . . . . s.

— Bonas Friedeberkis, iš giminės žydas, rabiuno sunus, jau vėl pasitaikė mus ir musu žmones panslawišmo ir Dievas žino ko kaltinti. Ale tame sawo paskuijame rašte ne taip prieš Aušrą, kaip prieš p. Milžą išpūla. Skaitytoje 3. numerijoje apie tą višķą placziaus jau bus pasiskaitė. Ši kartą vėl vius sawo užpūlimus ir apskelbimus atkartoja. Ką tas žydelis tūmī nor atsieti, tai Dievas vienas žino. Jau dabar svēto galas: negali nei prigimtosios bemylēti, nu už sawie wargstancziūsius brolius pasirupinti; tai darydamas tujau koliam žydeliui ir panslawistas ir lenkiškas agitatorius ir, Dievas dar žino, kumi efi. Ale rods ar tur būt gėdos?

— Pirmi keliu dienu Ragaineje nudėgė Lango butas, prie ko ir vienas žmogus ant augštijuju stubu beweik galą gawo. Livoje bemiégodamas matai nepajutes, kad ugnis jau lową czerauja. Nugara ir jo galwa baistomis degimo ronomis apdengta. Bėdžius mos wos bepaspėjės pro langą žemyn nukorti.

Tilžė, 20. jan. Nekursai nenaudėlis darbininkas Riamuno ledq wandenimi beapildamas posidrijo prawažiuojant laukininką, su wandeniu aplieti, iš ko būtai, suprantama, besiapmaudždamas anq sūbare. Tokie pritikimai yra labai apgalėtinai. Laukininkas, ant kurio funkcijos darbo augimas ir pasigawimas višos žemės ilfis, užspelno buti garbinamas, ale ne ant joko laikomas, arba višai warginamas. Kad kožnas mēščionis dėl višutino gero laukininkams priežais padorei pasielgtu!

— Rukūje yra funigu pasuktas ten buvusysis funigo vietininkas Neßlinger'is ir funistorijos patvirtintas.

Žilei, 20. jan. Darbininkas Mickatis buvo sawo 1 ir 4 metu kudikiu vienudu namėj palikęs. Sugrižęs atranda sawo 4 metu kudikelį negyvą, garais užslopusi.

Silokarčiom, 19. jan. Ukininkui S. iš M. tapę du arčliu panthytu ir prie žalstyjaus į pašarvone dūtu. Dvi dieni pirm pardawimo termyno tapę tie arčlei pawogti, kurie iki šiol dar nesustrado. Ukininkas M. tampa tos wagystes kaltinamas; jis dabar kaledjime sed.

Lakšuva, 19. jan. Kuršiškios marės sawo pietyrinėje dalijye užkalusios be baimės jau apvažtijamos.

Karaliauciu, 19. jan. Nekursai buvęs dwarionis ūcizion viensėdytėje gyveno. Per kelią nedėles jau pažymius umu suflidimo rodę, ir galiausiai per stubas bėgiojo pagalbos žauldamas; jam rodėsi, kad rubauninkai iš persekinėj. Sudas jam apelunq uždejo ir iš į ligonbutį nugabeno.

— Bienas dwarponis iš lenkiškosios Lietuwo tarp Eitkunu ir Karaliauciu leliaudamas su nekuriumi apicérū (žiūtose drabužiuse) susipažino, kuras iš po tam Karaliauciuje valdžiodamas nū jo 55 mark. pasižyžyo — išsai buvęs užmiršęs sawo purtmönijo — pažadėdamas tūs piningus antrą dieną sugrąžinti. Ale ansai nei apicéronei piningu nebemate.

— Prabėgusioje naštyje nekurio žlujauntuko pati susirgo. Wyras ne višai apstvedės prie leloriaus bėgo, o nū cia

su receptu į apteką. Patelhyje tampa pulicisto, kuras iš už tokį walką rasi laikę, nutwertas ir ant pulicijos nugabentas, kur iš tilk po pusadynės tepaleidžia. Iš aptekos parbėges randa sawo pacią jau nabastininkę.

Wysokia zine.

Altona. Nejenei pulicija wagis begaudžiamu ir vienq nusibengosji Prancuzą sužiūpę, kuras i 1870 prancuzišku pulkauninku (auptmonu) Amburkyje karalėjime buvo. Su Krimo medalija ir kitaž žalnėriškais garbės ženklais papūžtasis wyras turėjo į kaledjimą feliauti.

Brumberkis. Sziczion nekursai wyras kitojo poperi us pasimogęs noredamas su tais į kaledjimą pareiti.

Stetynas. Po žepiu sudu žinkorius nejenei apskūstas iširado. Žis buvo kaltinamas, kad prisiġerūstam žmogui pywo skiliq dawęs. Liudininkai ir išrode, kad tasai žmogus buwęs girtas, ale kad žinkorius negalejės numanysti, jog girtam dūdąs. Ži to dėl ir neaplaktino.

Laibach'as (Estrelijoje). Prie direktoriaus Kraino banko tapę nejenei rewizjonas laikytas, per kuri išsireižkė, kad 90000 auksinu truko. Direktorius matydamas, kad iš į kaledjimą mes, po akinių pertardanceziu priešiuros rotu nusisibowę.

Liwerpulas (Englante). Nekursai jaunas bagoczius ſio mesto buvo su sawo draugu lažybą padaręs, kad per čezlus metus viš lauke miegojęs. Lažybą prekia buvo 200 000 markių. Žisai wyras višus reikalingus drabužius išsiūkės buvo lažybą belaimis, ale kiečių valare taip išigėrė, kad pulicija į arrestą iš nugabeno. Wysi julkiasi iš bedžians, kuras prastą kiaudu našvynę su 200000 markiu turejo užmoleti.

Madritas (Spanija). Andaluzijos ir Granados gywatinkai prastus naujus metus perleido. Žemės drebėjimai prahokiosios nedėles atskartodami daugybę žmonių nužawino. Keturesdešimt ar penkesdešimt mesti daugiaus ar menkius sunkei turejo kelti. Albanuwėloje (Granadoje) žemė persiūtė, bažnyčia su korycia pragrimzdo, žmonės ir galvių žemės plišiūse prapulė.

Ostrów (Lenkijė). Nekuriame nėstelejje nejenei baius rozbajus išprovojtas. Darbininkas Stybaniewiczia, 12 metu Amērikoje užsilaičęs, pas sawo pacią sugrizzo, su kuria jau pirma neperlabai sužidamas buvo gyvenęs. Ži tame tarpe buvo su kitu wyrū išleidusis ir nū to vienq kudilį igawusi. Parkeliawusysis wyras persiūtes iš apmaudo išrečė į walgi žurkžoliu, iš ko moteris ir kudilis baišiu smerciu turejo mitti.

Gromatnycia.

Wewersiu. Jušu meilingoji gromatėlė su rankraſčiu atėjo į musu rankas. Žabai esame dėkingi už ūntini. Mums tikras džiaugsmas, kad viš daugiaus ir daugiaus musu giminės draugų mus pradeda suprasti. Bonai Gajūciui padėkavokite už pažadą, mums anq rasta at-

siusti. Suwartosime sawo laikraſthyje. — Kas dėl stytiaus pasakyta, taps, kiek galima, patėmhyta. — Žydingą pasweičinimą.

Wiliui Kucziui, Karli. Jušu gromatėlė sulaukės labai prasidžiugau. Ži jos teko suprasti, kad jums reikai musu prigimtosios kalbos labai prie ūrdies gul. Man tai tikras džiaugsmas patirti, kaip musu giminės jau beweik mirusios dwasėlės pradeda atgyti. — Žiu metu

1. numeris yra išsibaiges; taigi ir negalime prisiūsti. Ale lipkite pustui ant nugaros; išsai tur buti kur nors pražaidė. Pirmose dienose žio mēnesio rasi dar butu galėjės parupinti. Pernyktsciu metu reikalaudtieje numerė tapę prisiūsti. — Skaitlius musu broliu Amerikoje esąs 40 — 50000. Statistiką parodu nera. Placziaus apie tai rasite pernykštęs Aušros 10—12 numerijoje „Gromatose iš Amerikos“. Aušros 7—8 numeris, lanktas 274, praneša, kad Lietuwininku skaitlius 2 milijonu 890 tūkstančiu 281, taigi beveik 3 milijonai, kuriu 300,000 Prusiję gyvena. Latviu (Kuržininku) yra apie 1 milijong. Taigi lietuvi-latiška žaka dar 4 milijonas galvu slaito. Galite taigi pažygti musu kalbos žmonių skaitlių su gyvatinku skaitliumi daugumo lunigalkštsciu Eiropoje. — Unijos vienas numeris prisiūtas tapę. Niel žio laikraſcio skaitytoju yra, negaliu pasakyti, nes nežinau. — Byturio „Tėwynaintiū giesmę“, patrijotikloje dwasėlė rasytos eiles, gaujama už 33 pf. Aušros redyštėje. Maskolijoje augštėniu mokslaviečiu (žuiliu), kur lietuviškoi kalba poniamoja, viena randasi, ir toji yra Kauno funigu seminarija, kur žimtai kas mets Lietuwininku funigu išeina. Ezia višas moksłas lietuviškloje kalboje atskelamas, veliaus lotyniškloje. Lenkiškoi kalba uždrausta, o maskolikloje kalboje tik Maskolijos mokslavimai ir maskolikloje literatura temokina. Lietuviškloje kalboje ir musu prigimtosios kalbos gramatika mokinama. Tada yra Suvalku redyboje dvi gimnazijos, kuriose lietuviškloje kalba, taip žmonių kalba mokinama, o tai per višus klases. Prie to mokslo prieina, gali sakyt, keturi penktadalei višu gimnazijos mokininiu. Taip yra Mariampoles gimnazijoje, kur 4 ar 5 gine Lietuwininkai gimnazijos moktijos yra. Suvalku gimnazijoje rasi du trys treczdalei lietuviškų kalbos moksłams. Reikia primitti, jog Mariampoles gimnazijoje mokštinei taip grazžei prigimtoje kalboje pamokinami, kad geriaus negali besivelysti. Ži tos gimnazijos išėjės studentas jau neviš iš Lenkų arba Maskolių, bet pasiliks amžinai Lietuwininku ir sawo giminai kiek ištengdamas tarnaus. Galite numanysti, kokia dwasė poniamoja. Kitose funigu seminarijoje taip pat mokiniai lietuviškai, ale iš tuju seminariju išėjė funigai menki Lietuwininkai, o dar daugiaus suslenkė musu giminės neprietelei. Liepojaus, Mintaujos, Žiaulių, Kauno, Vilniaus etc. gimnazijose nemokina lietuviškai, norint ir taju lojną Lietuviniečių žimtai lanko. Ezia jie priversti tarp sawę ir per sawę lietuviškai mokštis. Mažesnios žiūlėje mokiniai daugiau lietuviškai. „Prieaukris“ yra rankraſčiniis laikraſčiis mokštini Šenapilės gimnazijos. Matote, taip musu giminė žwiesos geidaudama

